

лика и общи закони помежду имъ; тогазь той мысли, и неговото произведеніе са зве *понятіе*, *идея*, *мысль*; а съ-
лата съ която духътъ ии дѣйствува въ мысленъето, казва
са *умъ*, *разумъ* (*ratio*). Слѣдователно, понятіята съ образы
на същества видимы или вещественны и невидимы или
отвлеченны. Общо, нѣма мысль безъ понятіе, и мыслита є
вынѣгы таквази, каквыто съ понятіята, които ижъ съставяте.

Тѣй напр.: 1) *Смысътъ* є по-бѣль отъ мѣкото —
ето една мысль вещественна, защото сичкытъ понятія въ
ней съ вещественны, именованы, видимы; 2) *Простран-
ството* е една неизмѣримость безъ предѣлы. — Ето мы-
сль отвлеченна, защото сичкытъ понятія, които ижъ съставяте,
съ отвлеченны.

Двѣ идеи или двѣ понятія, коиго сближавамы една съ
друга въ ума си безъ да гы изречемъ, образуватъ туй кое-
то са казва *сѫжденіе* (*jugement*); а сѫщѣтъ тѣзи идеи из-
речены, съставатъ едно *предложение* (*proposition*). Напр.
като кажемъ: *земята є плодоносна*, ный изричамы едно
сѫжденіе, и образувамы едно предложение.

Много сѫжденія, сравнени помежду си или изведены
едно отъ друго, правѣхътъ туй което са казва *разсѫжденіе*
или *умозаключеніе* (*raisonnement*). Тѣй: *нима дѣйствіе*
безъ причина; но понеже съществува безъ да
смы то създали ный, трѣбва да има една причина въ
отъ насъ и по силна отъ насъ, която то є създала: тѣ-
зи причина неможе да бѣде друга освѣти *Богъ*; слѣд.
Богъ съществува. Туй сега є едно разсѫжденіе или умо-
заключеніе.

Сѣко разсѫжденіе лѣжовно или кръво казва са *па-
лагоизъ* (*paralogisme*); причината за него е по-често незна-
чено или лишеніето на правотата въ сѫжденіето.

Сѣко разсѫжденіе лѣжовно или правдоподобно, което